

UCHWAŁA Nr 878 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 12 grudnia 1951 r.

w sprawie zasad finansowania środków obrotowych przedsiębiorstw państwowych.

I. Zakres mocy obowiązującej uchwały.

§ 1. Uchwała niniejsza dotyczy przedsiębiorstw państwowych działających według zasad rozrachunku gospodarczego.

II. Pokrycie normatywów środków obrotowych funduszami własnymi.

§ 2. 1. Normowaniu podlegają w zasadzie następujące środki obrotowe: materiały podstawowe, materiały pomocnicze, paliwo, opakowanie, części zapasowe maszyn i urządzeń, przedmioty nietrwałe, towary, w roby gotowe, produkcja w toku, wyroby półgotowe, odpadki i rozliczenia międzyokresowe czynne.

2. Pozostałe środki obrotowe nie podlegają normowaniu.

3. Dla poszczególnych grup przedsiębiorstw mogą być ustalone częściowo odmienne zasady podziału środków obrotowych na normowane i nie normowane — na podstawie zarządzeń Ministra Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 3. Suma normatywów poszczególnych składników normowanych środków obrotowych stanowi łączny normatyw środków obrotowych.

§ 4. Normatywy środków obrotowych przedsiębiorstw powinny być pokryte w całości lub części:

- 1) z funduszy własnych,
- 2) pasywami pozostającymi stale w obrocie przedsiębiorstw.

§ 5. 1. Częściowe pokrycie normatywów ze źródeł wymienionych w § 4 obowiązuje w przedsiębiorstwach:

- 1) handlowych,
- 2) wytwórczych i usługowych o długim cyklu produkcyjnym.

2. Wysokość pokrycia normatywów dla wymienionych przedsiębiorstw ustala zarządzeniem Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego. W pozostałych przedsiębiorstwach wytwórczych i usługowych pokrywa się w całości normatywy środków obrotowych ze źródeł wymienionych w § 4.

§ 6. Nowopowstającym przedsiębiorstwom przydziela się fundusze własne na pokrycie normatywów środków obrotowych z budżetu Państwa.

§ 7. Uzupełnienie brakującego na początek roku pokrycia normatywów, jak również pokrycia zwiększenia zadań gospodarczych przedsiębiorstwa w ciągu roku, następuje z części zysku przedsiębiorstwa, a jeżeli ona jest nie wystarczająca — z przewidzianej w budżecie Państwa dotacji.

§ 8. Nadwyżkę własnych środków obrotowych w stosunku do normatywów lub ich części podlegających pokryciu z funduszy własnych przedsiębiorstwo obowiązane jest wpłacić do budżetu Państwa.

III. Kredyty bankowe.

§ 9. Zaspokojenie potrzeb przedsiębiorstwa w zakresie środków obrotowych przekraczających pokrycie ustalone w § 4 następuje z kredytów bankowych.

§ 10. W celu ścisłego powiązania kredytu bankowego z odpowiednimi składnikami środków obrotowych wprowadza się następującą klasyfikację rachunków kredytowych:

1. Kredyt normatywny
2. Kredyty ponadnormatywne
 - 1) Kredyt na zapasy materiałowe
 - 2) Kredyt na zapasy wyrobów gotowych
 - 3) Kredyt na zapasy wyrobów półgotowych i produkcji w toku
 - 4) Kredyt na zapasy towarów
 - 5) Kredyt na nakłady przyszłych okresów
 - 6) Kredyt na nadzwyczajne potrzeby
3. Kredyty inkasowe
 - 1) Kredyt na należności fakturowe
 - 2) Kredyt na należności z tytułu sprzedaży ratalnej
 - 3) Kredyt na limitowane książeczki czekowe, akredytywy i inne rozliczenia
4. Inne kredyty
 - 1) Kredyt na kontraktacje
 - 2) Kredyt na wstępne finansowanie inwestycji
 - 3) Kredyt do rozliczenia
 - 4) Kredyty różne
5. Kredyty importowe i eksportowe
 - 1) Kredyt importowy
 - 2) Kredyt eksportowy

6. Kredyt przeterminowany.

§ 11. Kredyt normatywny udzielany jest na pokrycie normatywnych środków obrotowych:

- 1) przedsiębiorstwu państwowemu działającemu według zasad rozrachunku gospodarczego — gdy granica wyposażenia przedsiębiorstwa w fundusze własne w obrocie została ustalona poniżej kwoty normatywu,
- 2) innym przedsiębiorstwu gospodarki społeczno-nej — gdy planowany stan funduszy własnych w obrocie kształtuje się poniżej normatywu.

§ 12. Kredyt normatywny udzielany jest w trybie:

- 1) uzupełniania własnych funduszy obrotowych przedsiębiorstw,
- 2) kredytowania obrotu przedsiębiorstw.

§ 13. Kredyty ponadnormatywne udzielane są na ponadnormatywne stany środków obrotowych:

- 1) o charakterze sezonowym i pochodzące z importu (kredyty prowadzone na rachunkach wymienionych w § 10 ust. 2 pkt 1—5),
- 2) powstałe wskutek przekroczenia planu produkcji lub obrotu oraz niezależnych od przedsiębiorstw czasowych zahamowań normalnych obrotów, przejściowych odchyżeń od prawidłowej gospodarki i innych przyczyn (kredyt na nadzwyczajne potrzeby § 10 ust. 2 pkt 6).

§ 14. Kredyty inkasowe udzielane są na:

- 1) należności fakturowe za dostawy, usługi i roboty,
- 2) należności z tytułu sprzedaży ratalnej,
- 3) limitowane książeczki czekowe dla rozliczeń z tytułu transportu na akredytywy oraz inne rozliczenia.

§ 15. Na przejściowe potrzeby przedsiębiorstw, które nie są kredytowane w myśl § 13 i § 14, udzielane są z grupy „inne kredyty“:

- 1) kredyty na kontraktacje, przeznaczone na pokrywanie zaliczek przedsiębiorstw dla plantatorów i hodowców,
- 2) kredyty na wstępne finansowanie inwestycji przyznawane na przejściowe pokrywanie nakładów na inwestycje, wykonywane sposobem gospodarczym do czasu ich refundacji ze środków inwestycyjnych,
- 3) kredyty do rozliczenia przyznawane są na bieżące potrzeby eksploatacyjne przedsiębiorstw, które wskutek niezależnego od nich braku planu normatywów nie mogą korzystać z właściwych rodzajów kredytów (np. przedsiębiorstw nowopowstających lub podlegających przekształceniu),
- 4) kredyty różne na inne potrzeby przejściowe, określone w instrukcji kredytowej Narodowego Banku Polskiego.

§ 16. Kredyty importowe i eksportowe są udzielane przedsiębiorstwom handlu zagranicznego na potrzeby wynikające z operacji gospodarczych z zagranicą.

§ 17. 1. Udzielanie kredytu następuje na podstawie wniosku przedsiębiorstwa z równoczesnym złożeniem oświadczenia o wartości składników środków obrotowych, które mają być przedmiotem kredytu.

2. Kredyty mogą być wykorzystywane przez przedsiębiorstwo w granicach zabezpieczenia ustalonego na

podstawie przedłożonych oświadczeń o stanie kredytowanych wartości. W przypadku zmniejszenia się wartości kredytowanych składników poniżej kwoty wykorzystanego kredytu przedsiębiorstwo obowiązane jest do bezzwłocznej spłaty nie zabezpieczonej części kredytu.

§ 18. 1. Spłata kredytu następuje w ustalonych przez bank terminach z rachunku rozliczeniowego. W przypadku braku środków na tym rachunku sumę wymagalnego kredytu bank przekazuje na konto kredytu przeterminowanego. Na równi z płatnymi kredytami traktuje się należne odsetki.

2. W przypadku braku środków na rachunku rozliczeniowym przedsiębiorstwa jego wymagalne zobowiązania regulowane są w kolejności określonej w uchwale Nr 877 Prezydium Rządu z dnia 12 grudnia 1951 r. w sprawie zasad rozliczeń za dostawy, usługi i roboty między jednostkami gospodarki społeczno-nej (Monitor Polski Nr A-103, poz. 1500).

IV. Sankcje bankowe.

§ 19. W stosunku do przedsiębiorstw, nie przestrzegających zasad prawidłowego wykorzystania i spłaty kredytów oraz innych zasad prawidłowej gospodarki finansowej jak również nie składających w terminie sprawozdawczości finansowej, mogą być stosowane następujące sankcje bankowe:

- 1) ograniczenie lub wstrzymanie uzupełnienia pogotowia kasowego z ewentualnym zawieszeniem wypłat gotówkowych przedsiębiorstwa z wyjątkiem funduszu płac oraz wydatków niezbędnych dla utrzymania ciągłości produkcji lub obrotu,
- 2) wystąpienie do jednostek lub władz nadrzędnych przedsiębiorstwa z wnioskiem o pozbawienie wszelkiego rodzaju premii pracowników komórki odpowiedzialnej za uchybienia z jednoczesnym zawieszeniem wypłat premii,
- 3) wystąpienie z wnioskiem do jednostek lub władz nadrzędnych o wstrzymanie premii wszystkim pracownikom zarządu przedsiębiorstwa oraz z wnioskiem do Ministra Finansów o wstrzymanie — w porozumieniu z właściwym ministrem — premii pracownikom odpowiedzialnej jednostki nadrzędnej,
- 4) czasowe pozbawienie przedsiębiorstwa prawa korzystania z określonego kredytu,
- 5) pozbawienie przedsiębiorstwa prawa korzystania z kredytu.

V. Przepisy końcowe.

§ 20. Przy kredytowaniu przedsiębiorstw spółdzielczych banki stosują odpowiednio przepisy zawarte w §§ 9—19.

§ 21. Minister Finansów może zezwolić na stosowanie przejściowo zasad odmiennych od przepisów niniejszej uchwały w stosunku do niektórych gałęzi gospodarki rolnej.

§ 22. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1952 r. Równocześnie uchyla się uchwałę Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie zasad normowania i finansowania środków obrotowych przedsiębiorstw państwowych.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz